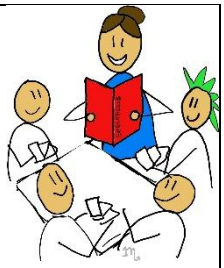

Nieuwsbrief voor de arbiter van nu én morgen

Verschijnt 2-wekelijks óf eerder als er iets moois te melden is

nummer 9 27 juli 2026

Oók voor:

elke bridger, bridgeclub en district die ook na een onregelmatigheid graag zien dat spelers en arbiter van het spel en van elkaar blijven genieten

Uitgave van Bridge Service

In de planning

Examenperioden voor de Praktijk Arbiter en Technisch Arbiter Pas

Versie	**Tijdvak**	**Basis**
1e	Nu tot 30-9-'26	Spelregels 2017
2e	1-1-'27 t/m 31-1-'27	Spelregels 2017
3e	1-8-'27 t/m 30-9-'27	***Spelregels 2027***

'2027-Spelregeltoets'

Medio 2027

Voor alle liefhebbers, uitsluitend ter lering ende vermaeck

Met deze vragen toets je je kennis van de gewijzigde/nieuwe spelregels.

Zodra we deze toets gereed hebben melden we dat.

Inhoud van deze Nieuwsbrief

2 Cursus Praktijk Arbiter nog in de ontwikkelingsfase**?**

3 Ontvangen vragen en reacties op de Cursus Praktijk Arbiter
3 Ontvangen verslag van een geslaagde Praktijk Arbiter
6 Verbetering in Plezierig Rechtzetten (over de te vroeg getoonde kaart)

7 Vragen en reacties uit de (soms harde) praktijk
7 Alleen maar Stop…

9 Vraag over de vertaling in het Nederlands van de Spelregels

De Cursus Praktijk Arbiter nog in de ontwikkelingsfase ?

Afgelopen week kreeg ik twee keer de vraag of het niet verstandig is nog even niet te beginnen aan de Praktijk Arbiter Cursus omdat we nog in de ontwikkelfase zouden zitten.

Rob:

Dit misverstand hef ik natuurlijk graag en onmiddellijk op!

- Alle lessen liggen nu gebruiksklaar op een plank in www.bridgeservice.nl.

- Ook de vorm waarin we de cursus (gratis) aanbieden staat vast. Elke ervaren bridger, en elke bridgeclub kan met de cursus starten. Met of zonder Praktijktrainingen. Wie dat mét de Praktijktrainingen wil doen, moet een mentor uit de eigen omgeving in de arm nemen. Een club die het arbiterkorps wil versterken kan daarvoor een commissie installeren die de Praktijktrainingen organiseert. Alleen de mentor of die commissie ontvangt de bestanden van de Praktijktrainingen.

- Het staat elke gigant vrij om het examen aan te vragen. Ook dat kan uitsluitend met een zelf benoemde mentor, of door de clubcommissie. Per examenkandidaat kost dat € 25,-, inclusief de digitale Praktijk Arbiter Pas als de kandidaat slaagt.

Maar de gedachte dat onze cursus nog in de ontwikkelingsfase zou verkeren, kan ik wel begrijpen. Het mijns inziens grote verschil met de gevestigde cursussen is namelijk dat wij de verbeteringen niet van bovenaf bedenken, maar vooral luisteren naar onze cursisten, mentoren en clubs. Praktijk Arbiter maken we samen!

Zodra we een wens ontvangen die ook volgens ons de cursus verbetert, vervullen wij die onmiddellijk.
We hebben een bijzonder zwaar team. Sommige wensen hebben zelfs invloed op de nieuwe spelregels van 2027…

Omdat veel wedstrijdleiders tijdens hun werk graag het spelregelboekje gebruiken, en het ’t prettigst is voor spelers en wedstrijdleiders dat ze de juiste rechtzetting snel vinden, geven we in ons cursusmateriaal ook aan hoe ze het digitale spelregelboekje als app op hun mobieltje kunnen gebruiken. Vooral handig door de klik op bijbehorende artikelen, zodat je die zonder heen-en-weer geblader kunt raadplegen. En daarom ook toegestaan tijdens onze examens.

Dit soort ideeën en ontwikkelingen blijven we aan onze cursus toevoegen, omdat we maar één doel hebben: de schone en niet altijd gemakkelijke taak van onze Praktijk Arbiters zoveel mogelijk verlichten.

Dat betekent feitelijk dat onze ‘ontwikkelingsfase’ in ieder geval voortduurt zolang we nog de energie hebben om te zoeken naar wat (nog) beter kan. We hopen dat onze fut er nog heel lang inzit ☺.

Ontvangen vragen en reacties op de Cursus Praktijk Arbiter	
	
Vragen over de cursussen, praktijkoefeningen, de ArbitreerWijzer en Plezierig Rechtzetten. Voorgestelde verbeteringen voeren we onmiddellijk uit!	

Ontvangen verslag van een geslaagde Praktijk Arbiter

Cursus Praktijk Arbiter Plezierig Rechtzetten.

Dit jaar was er de gelegenheid om je in te schrijven voor deze cursus. Het woord "Plezierig" trok meteen mijn aandacht! Ook het feit dat je het dichtbij huis kon volgen en dat het opgezet moest worden door de eigen bridgevereniging sprak mij heel erg aan. Ik ben lid van 2 verenigingen;
een bij de bond aangesloten club, BCMontferland en Tuesdaybridge, een "vrije" club.

Op de vrije club hebben we geen officiële arbiters, maar vrijwilligers die zich in de materie verdiept hebben en met behulp van het Spelregelboekje zich behoorlijk goed weten te redden.
Bij BCMontferland zijn al wel meerdere capabele gediplomeerde arbiters. Na overleg met een van hen en in overleg met de TC's en besturen heb ik 2 leden van de vrije club ook enthousiast weten te krijgen en met ons 3en begonnen we aan dit avontuur!

En een avontuur bleek het ook wel degelijk te zijn!
Door middel van de lessen konden we ons goed voorbereiden! De lessen op papier hebben een prettige toon met goede voorbeelden. De 1e les al bleek dat de mentor niet alleen was maar hij werd bijgestaan door vier toneelspelers van de club. Zij speelden een probleem na en wij konden een voor een proberen het op te lossen. Alle respect en lof voor die toneelspelers want ze speelden hun rol met verve en enorm overtuigend! Op de club zie ik sommige leden ook zo reageren, dus erg praktijkgericht!

De lessen eerst met z'n allen voor bespreken, de vragen kunnen stellen die je er over had en de praktijkvoorbeelden uit ieders eigen ervaringen op de club, bleken een bron van plezier en herkenning! Pieter, onze mentor en ervaren arbiter, wist ons steeds weer tot de kern terug te brengen. " de overtreder mag er nooit geen voordeel uit halen!"

Dan kwamen de toneelstukjes; ook al had je je nog zo goed voorbereid er zat altijd weer een addertje onder het gras! Iets wat je nog niet behandeld had (de dummy mag niet op eigen initiatief om de arbiter vragen) of een totaal andere insteek dan dat je verwachtte, zorgde voor veel hilariteit, maar ook discussies!

Ik moet eerlijk bekennen dat ik na de 3e les wat moedeloos werd! Ik had er zoveel tijd in gestopt en toch bleek het weer anders uit te pakken dan dat ik verwacht had! Maar hoe kun je opgeven als 7 anderen iedere week weer voor je klaar staan, er zoveel tijd en moeite voor ons insteken, helemaal belangeloos? Ook wij

deden het belangeloos; we willen de club ondersteunen door met meerdere mensen goed op de hoogte zijn!

Doordat het een hele nieuwe opzet van de cursus was en dit steeds weer goed gecommuniceerd werd middels nieuwsbrieven, had je ook het gevoel dat je aan iets heel nuttigs bijdroeg. Regelmatig kwamen er verbeteringen over dingen waar wij ook uitgebreid discussie over hadden gevoerd.

De allereerste praktijkles over communicatie zou ik wel verder naar achteren schuiven. Laat de mensen eerst een paar keer goed ervaren hoe het voelt als je aan tafel bij een probleem geroepen wordt. Leg dan in de les ook meer de nadruk op je eigen optreden, je eigen rol. Geef meerdere handvatten, al heb ik wel genoeg aan de adviezen gehad maar voor je gevoel wil je altijd meer oplossingen aangereikt krijgen. Een filmpje hierover zou bijv. ook goed werken.

Verder wil ik nog voorleggen hoe moeilijk het is voor een beginnend arbiter om overtreders even apart te nemen. Dit om OI te voorkomen. Ik bridge al 23 jaar bij totaal 4 verschillende verenigingen en heb veel bij andere clubs als gast gespeeld. Ik heb in al die jaren nog nooit mee gemaakt dat een speler apart genomen werd. Als ik dat bij ons op de club zou doen kan ik de reacties van sommigen al horen!!

Toch hebben we ons er met zijn allen doorheen geslagen en het tot een goed einde gebracht. Onze dank voor mentor Pieter en voor de toneelspelers is heel groot! We gaan ons best doen om op beide verenigingen met veel plezier te arbitreren en proberen dit ook uit te stralen naar de andere leden.

Een prachtige "bijvangst" is de toegenomen spelregelkennis van de toneelspelers. Ik weet zeker dat ze in de toekomst makkelijker een arbiter om raad zullen vragen en twee van hen zie ik over een paar jaar, als ze zelf wat meer bridge ervaring hebben opgedaan, ook wel de arbitreercursus gaan doen!

Het feit dat het dichtbij huis kon, de begeleiding van onze mentor en toneelspelers en het Plezierig Rechtzetten waren de succesnummers. Ik hoop dat dit project nog tot heel veel nieuwe arbiters gaat leiden!

Mijn dank in ieder geval voor jullie gigantische inzet. Dat het in korte tijd tot zoveel meer (aspirant)arbiters heeft geleid is echt iets om trots op te zijn!

Bovendien heeft het tot heel veel extra aandacht voor de spelregels geleid, hetgeen het mooie bridgespel alleen maar ten goede kan komen!

Hartelijke groeten van Ursula Bouwmeister

Rob:

Fijn, Ursula, om te lezen dat ook een belangrijk beoogd neveneffect van onze cursusopzet is gehaald, namelijk: het misverstand dat arbitrage een onderdeel zou zijn van het gevreesde 'mes op tafel', ombuigen naar een serviceverlening die alleen maar bijdraagt aan het speelplezier. Ook/zelfs na een onregelmatigheid! En de door jou genoemde bijvangst: de toegenomen spelregelkennis én –interesse bij de acteurs.

Ik denk nog even stevig na over je suggestie om Communicatie naar een latere les te schuiven. Ik koos namelijk voor Communicatie in de 1e les omdat voor mij het plezier van de arbiter de hoogste prioriteit heeft! En dus ook het beschermen tegen neetorig gedrag.

Uit vragen die ik regelmatig ontvang van bridgeclubs, blijkt dat ongewenst gedrag te vaak te veel ruimte krijgt om een negatieve toon te kunnen zetten. Met vaak onherstelbaar vervelende consequenties. Denk aan net begonnen bridgers die door pure 'resultaatkaarters' worden gemaand tot spoed, hun net ontluikende bridgeplezier verliezen. Datzelfde risico lopen net begonnen arbiters nog meer, vooral als een rechtzetting de overtredende partij niet bevalt. Plezier aan de bridgetafel, ook na een onregelmatigheid, begint met de plezierige uitstraling van de Praktijk Arbiter.

Ursula heeft gelijk dat met een paar gewone overtredingen het zelfvertrouwen van de PA kan groeien, waardoor hij daarna wellicht wat gemakkelijker om kan gaan met onenigheid aan tafel. Anderzijds kan hij alles aan als hij de op zich eenvoudige techniekjes kent en weet toe te passen.

Na ampele overweging voegde ik het blokje tekst toe aan de instructie van de spelers die in de eerste Praktijktraining toch effe redelijk vervelend moeten doen:

Vooraf
Dit is voor de PA de eerste praktijktraining. Dat maakt het extra spannend, vooral als hij nog niet eerder op deze wijze trainde. Jullie mogen vervelend doen, daar wil de PA immers mee leren omgaan, maar dim onmiddellijk zodra je vermoedt dat het te veel dreigt te worden. Omgaan met vervelend gedrag en kritiek is een kunst op zich. Geef de PA de ruimte om ook daarin te groeien. Weet daarom dat nu al vaststaat dat ik in latere lessen de PA moet vragen niet te hard met jullie om te gaan! ☺

Ook de mentor ziet deze tekst voor aanvang van de Praktijktraining.

Te vroeg getoonde kaart, voor, tijdens of na het bieden in Plezierig Rechtzetten

Na alle kritiek op de onduidelijkheid in de spelregels rond de te vroeg getoonde kaart, keek ik (Rob) gelukkig ook kritisch naar onze eigen tekst over dit onderdeel in Plezierig Rechtzetten. Gelukkig, want die kon ook duidelijker. In de bijgevoegde versie staat nu:

Kaart, te vroeg getoond vóór, tijdens of ná het bieden (art 16D 24 48A en 49)

Vóór de eerste bieding (openingsbod of eerste pas) *(16D)*

Kaart gaat terug in de hand. Als de WL meent dat die informatie voordeel opleverde voor de overtredende partij heft hij dat voordeel bij voorkeur op met een vervangende arbitrale score.

Tussen de eerste bieding en de afsluitende pas *(art 24)*

De kaart moet open op tafel worden gelegd voor de eigenaar van die kaart. Als het slechts één kaart is, en lager dan de 10, zijn er op dat moment geen verdere consequenties. Is het méér dan één kaart, óf een honneur (Aas t/m de 10), óf een lage kaart die ***bewust is gespeeld***, dan moet de partner in zijn eerstvolgende biedbeurt passen.

Als de eigenaar van een strafkaart na het bieden ***tegenspeler*** wordt, wordt de open liggende kaart een strafkaart. Eén kaart, onbedoeld getoond én lager dan de 10: een kleine strafkaart. Een 10 of hoger, óf méér dan één getoonde kaart: grote strafkaart(en).
Als de eigenaar van een strafkaart ***leider of dummy*** wordt, gaat de kaart terug in de hand voordat de uitkomst wordt opengelegd.

Na de afsluitende pas

Als de ***leider*** een kaart uit zijn waaier laat vallen, gaat de kaart terug in zijn hand, zonder verdere consequenties (art 48A).
Als een (vermoedelijke) tegenspeler een kaart uit zijn hand laat vallen, wordt die kaart een strafkaart: Eén kaart, onbedoeld én lager dan de tien, wordt een ***kleine strafkaart***; in alle andere gevallen ***grote strafkaart(en)*** (art 49).

Ontvangen vragen en reacties uit de (soms harde) praktijk	
	
Onze antwoorden staan standaard op de volgende pagina, zodat je eerst op geheel eigen kracht jouw rechtzetting kunt vaststellen. **We houden van transparantie** Als we binnen ons vaste team een verschil van inzicht hebben over het antwoord of de rechtzetting, geven we in die gevallen ook onze gedachtenwisseling.	
	Ons vaste team Ciska Zuur, Ron Jedema, Ton Kooijman, Siger Seinen, Dennis Stuurman, Martijn Verstraelen en Rob Stravers Rob.stravers128@gmail.com

Alleen maar Stop…

West	**Noord**	**Oost**	**Zuid**	
2♣	pas	2♠*	pas	* 2♠: 8+ met 5+kaart ♠

Stop…

Na het neerleggen van het Stopkaartje denkt west even na en roept de arbiter. Hij vertelt hem dat hij spijt heeft van zijn stopkaartje.

Wat nu???

- Is het Stopkaartje een deel van een bieding (het is nog geen bod)?
- Mag het Stopkaartje straffeloos worden teruggenomen?
- Of moet het Stopkaartje blijven liggen en moet de leider tenminste 3SA bieden?

De arbiter besloot dat het stopkaartje teruggenomen mocht worden waarna de leider 2SA bood -pas-en partner van openaar paste als een haas. Hij had 1 punt en inderdaad een 5 kaart schoppen. 2SA precies gemaakt!

- De uitleg was ***niet*** correct want ze spelen ook 2♣ als 5/4 hoog; dan is 2♠ non forcing met een voorkeur voor schoppen.
- Wij een dikke nul want het veld zat in 4♠ of 3SA.

- De leider had 24 hcp met een SA-verdeling.

Ben benieuwd naar jullie reactie.

Rob:

Best leuk, zo'n kort biedverloop met liefst **drie** verschillende illegale boodschappen!

1. 'Stop' is inderdaad geen bod of bieding. Dat mag terug. West is niet verplicht om 'te springen'. Maar… het Stopkaartje geeft wel informatie. Dat verklapt in ieder geval een hand die (ook) een sprongbod rechtvaardigt. Dat is informatie die oost niet mag gebruiken. NZ wél.
2. Ik lees niet dat de arbiter west meenam buiten gehoorsafstand van de tafel. Daardoor horen de tafelgenoten west zeggen dat het Stopkaartje geen grijpfout is maar echt is neergelegd met de bedoeling om te springen.
3. Oost geeft met zijn uitleg aan dat hij – kennelijk – niet rekent op een sterke variant. Dat is voor west informatie waarmee hij niets mag doen.

Het uiteindelijke 2SA-bod van west is voor mij een keihard bewijs dat west de voor hem verboden informatie (dat oost kennelijk geen rekening houdt met een sterke variant) niet gebruikt. Want die boodschap zou alleen maar een extra reden zijn om met 24 punten de manche vol te gooien.

Conclusie: jullie hebben alleen maar dikke pech dat 3SA en 4♠ onmaakbaar zijn. Van een overtreding door OW is absoluut geen sprake!

Ciska:

Wellicht mis ik iets.
Dat stopkaartje en de onvolledige uitleg zijn inderdaad ongeoorloofde info (OI)
2♣ is wel gealerteerd en goed uitgelegd?

Dan: Waarom maakt oost gebruik van de OI met slechts 1 hcp? Poll zal waarschijnlijk uitwijzen dat als 2SA niet forcing is (wat bij de meeste paren zo is, daarom is 2♣* semiforcing) Oost past.
Bovendien geeft het stopkaartje alleen maar aan dat West aarzelde om hoger te bieden, dan is het zelfs heel netjes (alhoewel waarschijnlijk niet zo bedoeld) van oost dat hij niet uitgaat van 24-25 en nog biedt.

Ik zie wel OI voor Oost, maar geen gebruik ervan.

Dan de OI voor West door de uitleg van Oost. Die is inderdaad onvolledig/slordig, maar uitgaande van 90-95%?? van de gevallen.
Ook die OI heeft m.i. nauwelijks ongeoorloofde toegevoegde waarde en ik zie ook geen gebruik daarvan, want als oost zo overtuigend van zwak uitgaat, heeft hij vaak juist meer hcp en is 3SA door west 'opgelegd'
Ook west maakt dus geen gebruik van OI m.i.

Score staat.

Ontvangen reactie over (vertaling van) artikel 16 van de spelregels

Artikel 16 zelf kan ook wel beter:

- *16A spreekt over "bij het bieden", waarbij dus wordt weg gelaten wanneer dat precies begint (te veel voorkennis is nodig om dit goed leesbaar te laten zijn).*
- *Zelfs 16D kan beter, want in de opsomming van momenten waarop 16D van toepassing zou kunnen zijn (komma gescheiden opsomming) staat er ergens tussenin ", voordat het bieden begint, ". Dat is niet een van de opgesomde moment, maar een bijzin die slaat op het voorgaande voorbeeld ("..aan een andere tafel of,").*
  Dat is slecht Nederlands, die opsomming moet helderder kunnen met eenduidig gebruik van de komma. Dan maar een paar regels meer gebruiken een voorbeelden nummeren of zo.
  ***Rob:** Eens. Liever in één artikel de rechtzetting als de kaart is getoond vóór de eerste bieding; en de rechtzetting als na de openingsbieding een beeldzijde wordt getoond. Volgend jaar lezen en weten we meer ☺.*
- *Ik las het Engelse origineel "the law of bridge 2017" er nog eens op na*
  En ja wel hoor, daar is de punctuatie wel goed: de opsomming is gescheiden met ";" en dat maakt een bijzin met komma veel leesbaarder en eenduidiger.

- *Vreemd dat de vertaler dat niet volgt. Wie doet dat voor de NBB?*

Dennis Stuurman, lid van de Weko:

Mijn voorgangers in de Weko waren belast met de vertaling van de spelregels. Ik heb meegekregen dat bij de spelregelwijziging van 2017 een commissie is samengesteld met leden van de Weko en vrijwilligers, inclusief iemand uit de VBL.

De specifieke tekst en interpunctie van artikel 16D1 bestond al in het spelregelboekje van 2007, toen als artikel 16C. Ten opzichte van de 1997-versie is de bijzin "voordat het bieden begint" verplaatst voor de zin "het zien van een kaart…". In 1997 stond die bijzin nog na een komma als laatste in het artikel, waardoor er (meer) onduidelijkheid kan zijn over het aantal voorbeelden waarop de bijzin "voordat het bieden begint" betrekking heeft. Ik vind de huidige versie (2017) duidelijk.

De WBF heeft inderdaad wel moeite om spelregelartikelen op een goede manier te schrijven, want soms geven bijzinnen de voorwaarden weer waaraan voldaan moet zijn voordat het (sub)artikel van toepassing is, soms is het een verwijzing naar een uitzondering waarop dit (sub)artikel niet van toepassing is, soms is het een uitputtende opsomming van situatie, en soms slechts een rij voorbeelden.
Ik zou zelf liever hebben dat eerst de strekking van het artikel wordt genoemd. Daarna een tweede zin waarin staat:

- Dit geldt niet als…. (voorwaarde, met verwijzing naar ander artikel dat dan wel van toepassing is)
- Voorbeelden hiervan zijn: x, y en z
- Dit geldt uitsluitend als een deze voorwaarden is voldaan: x, y en z

In feite is artikel 16D1 in de Nederlandse vertaling al meer op die manier opgezet dan de Engelse tekst.

In de Nederlandse vertaling houden we zoveel mogelijk de teksten van de WBF aan, met zo min mogelijk eigen interpretatie.